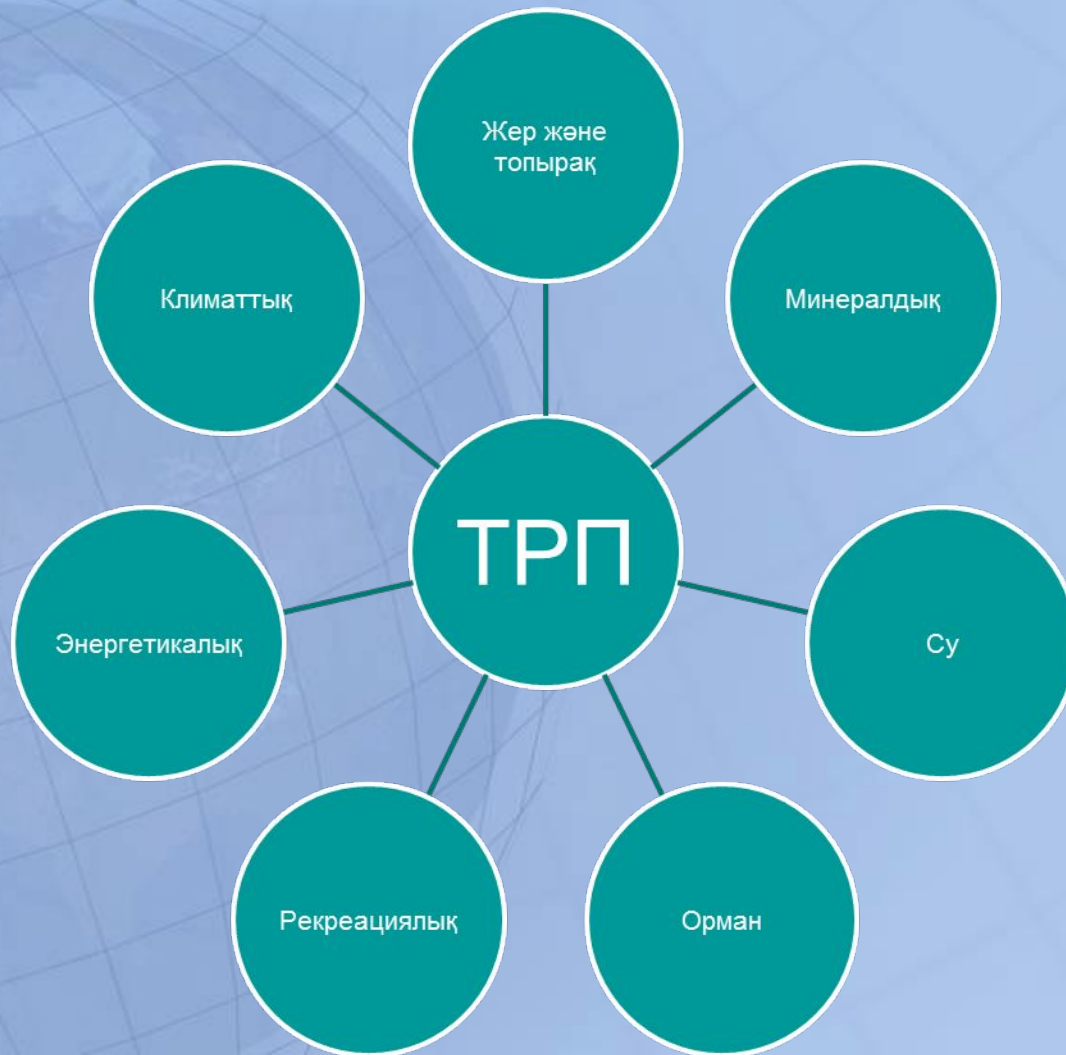
The background features a light blue grid pattern. On the left side, there is a faint, semi-transparent image of a globe and a graduation cap (mortarboard) with a tassel.

Дүние жүзінің табиғат ресурстары

**Энергетикалық
ресурстар түрлерін
пайдаланудың
артықшылықтары мен
кемшіліктері**

Табиғат ресурстарының потенциалы

Табиғат ресурстары дегеніміз:

- Адамзат өмірінде шаруашылық маңызы үшін қолданылатын табиғаттың бір бөлшегі: топырақ, жануарлар мен өсімдік жамылғысы, пайдалы қазбалар, қолайлы климат жағдайлары, жел күші т.б.

Табиғат ресурстары

Маңыздылығына байланысты:

- Ұлттық (жалпы мемлекеттік)
- Аймақтық
- жергілікті

Табиғат ресурстары

Қолданылуына байланысты:

- Өндірістің материалдық игілігі үшін (минералдық, жер, су, гидроэнергетикалық, орман)
- Дем алуға арналған (рекреациялық), су, орман, тау

Табиғат ресуртарының таралу ерекшеліктері

- Таяу Шығыс, Малай архипелагы, Мексика шығанағының елдері мұнай мен газ қорынымен ерекшеленеді
- Анды елдері – мыс және полиметалл рудасымен
- Тропиктік орман зонасында, тайгада орналасқан елдер – бағалы ағаш қорымен: Бразилия, Индонезия, Заир, Перу, Колумбия, Үндістан, Боливия, Папуа Жаңа Гвинея, Венесуэла, Мьянма
- Үндіқытай елдері– қалайы рудасымен
- Кариб теңізі елдері мен Гвинея шығанағы елдері – боксит
- Оңтүстік Африка – алмаз және алтын
- Замбия и Зимбабве – мыс т.б.

Табиғат ресурстарының таралуы

- Дүние жүзінде табиғат ресурстарының таралуы әркелкі
- Кейбір табиғат ресурстары мүлде сирек кездеседі

Сондықтан барлық мемлекет табиғат ресурстарымен толық қамтамасыз етілген деп айтуға болмайды

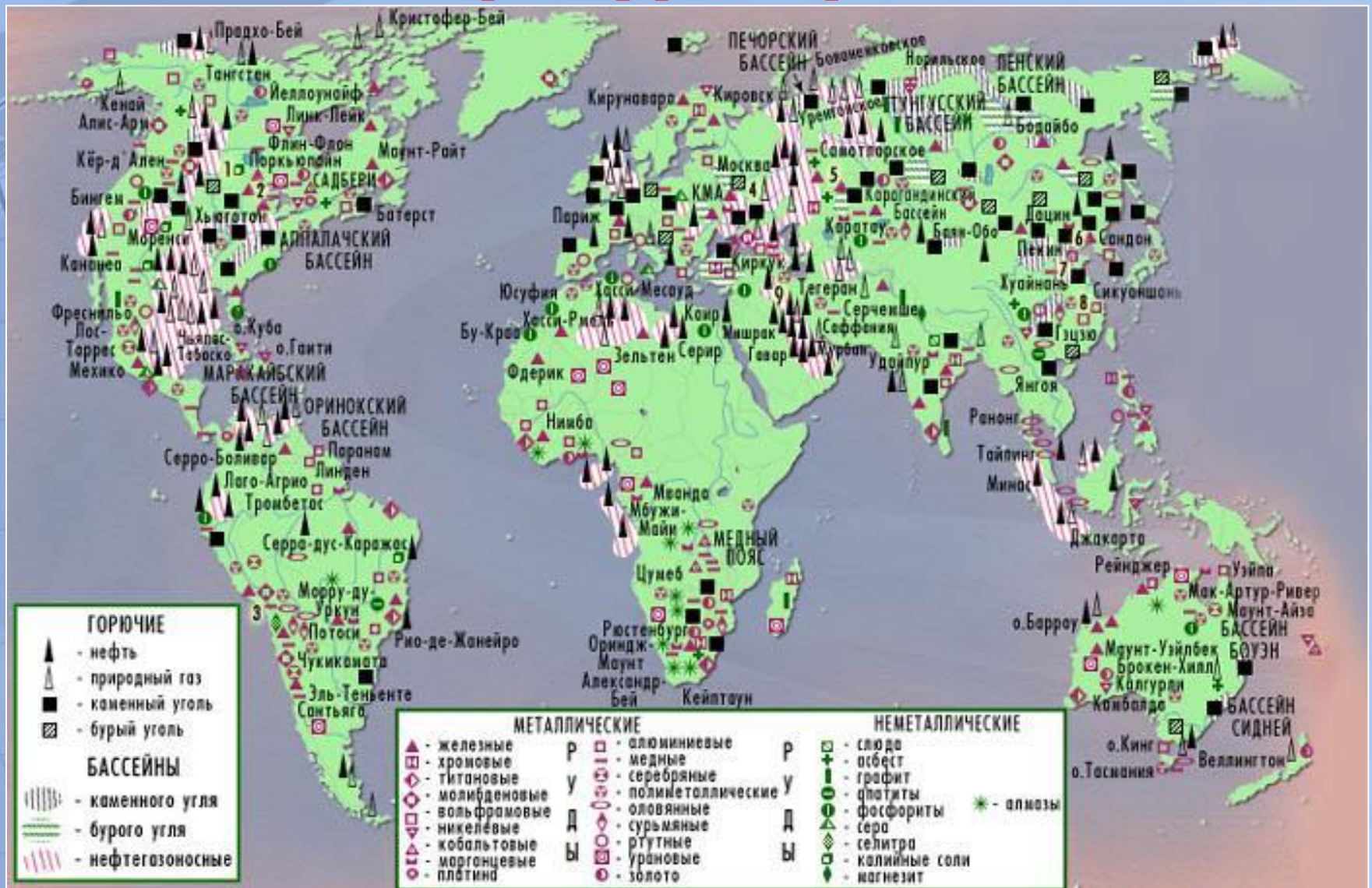
Көптеген табиғат ресурстарының қоры бар мемлекеттер – Россия, АҚШ, Қытай, Үндістан, Бразилия, Австралия

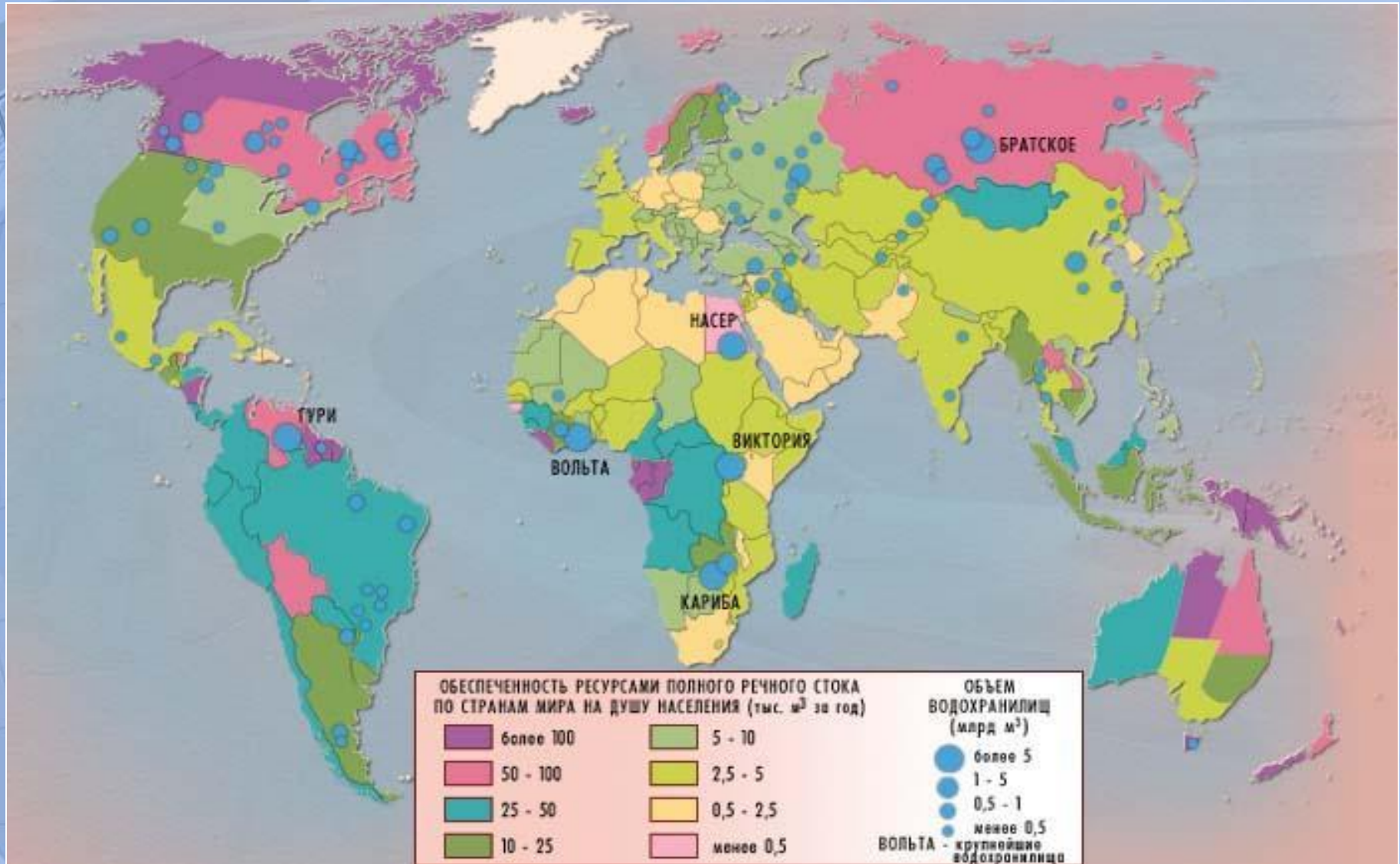
Габон – марганец, Кувейт – мұнай, Марокко – фосфорит

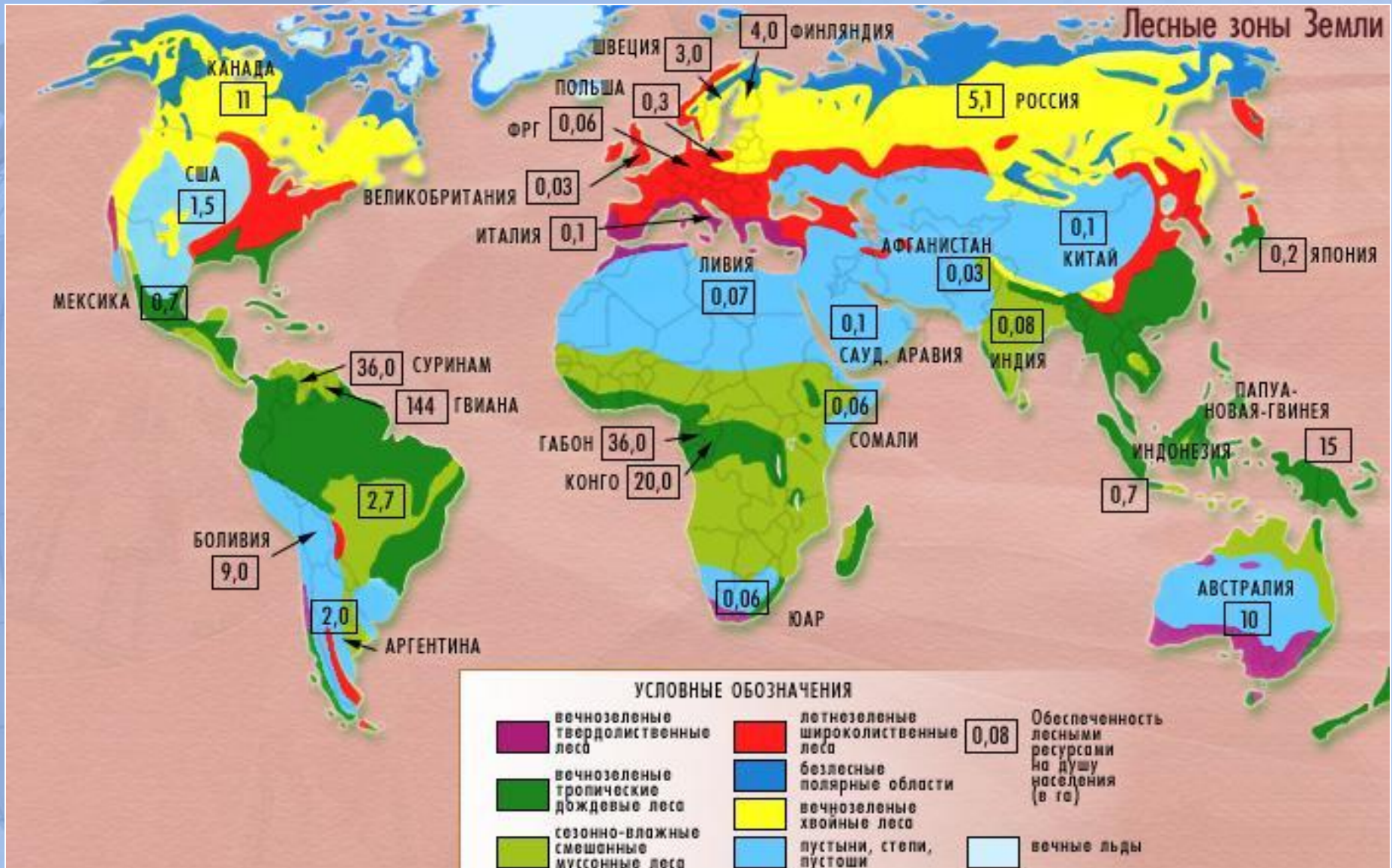
Дүние жүзінің минералды ресурстары

Су ресурстары

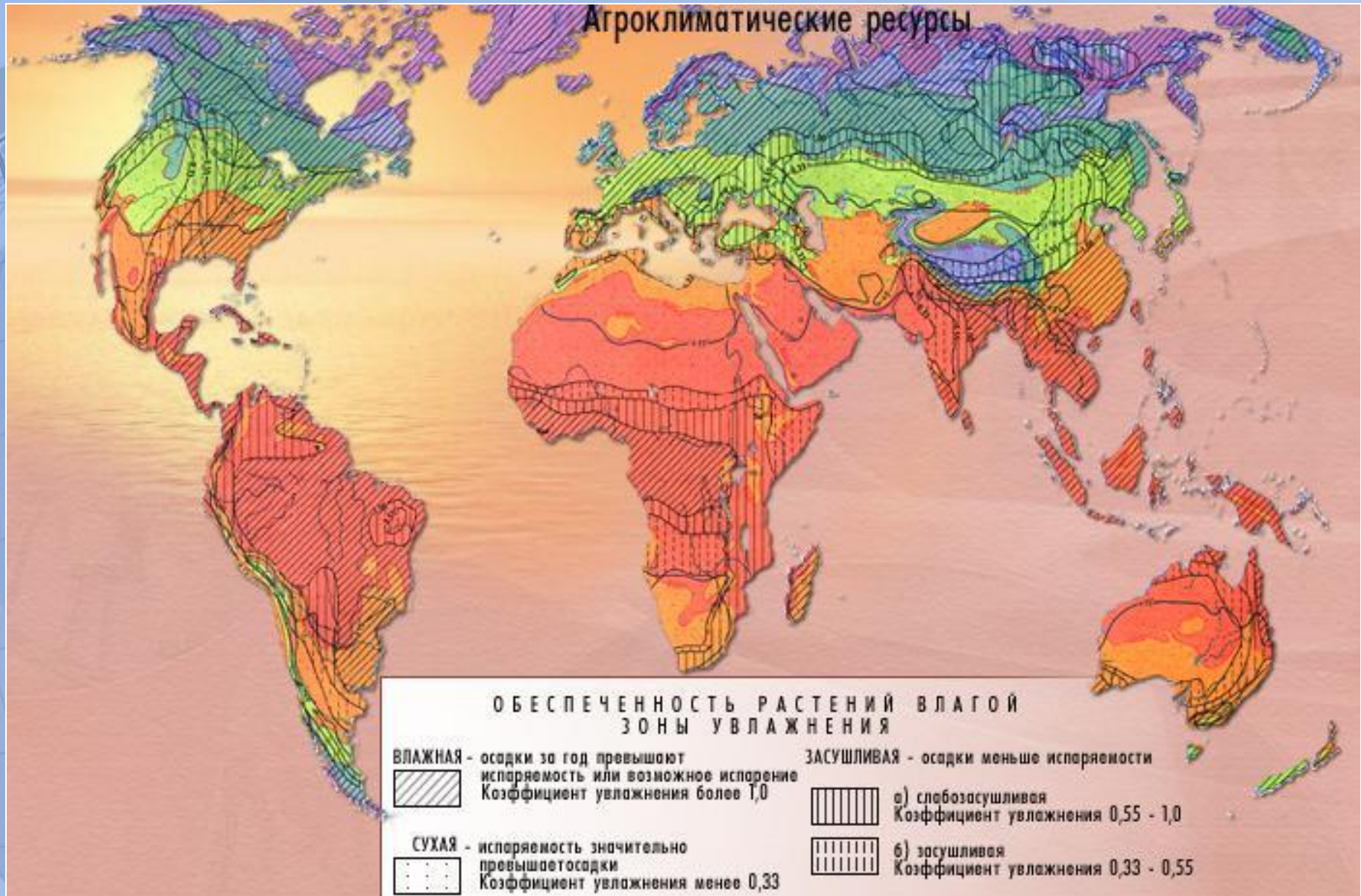
Орман ресурстары

Жер ресурстары

Агроклиматтық ресурстар

Табиғат ресурстары түрлері мен пайдаланылуы

Табиғи ресурстардың қолданылуы	Табиғат ресурстарының түрлері		
	Сарқылатын		Сарқылмайтын
	Қалпына келмейтін	Қалпына келетін	
I. Көпмақсатта		Жер, су, ауа, орман	
II. Өнеркәсіпте: Энергетикалық Металлургиялық Химиялық	Минералды, отын Металл кендері Тұз, күкірт, фосфорит	гидроэнергетикалы қ	Күн, геотермалды, жел, толысу, қайту, ағыстар
III. Ауыл шаруашылық		Топырақ, жануар, өсімдік	

Табиғи ресурстарды пайдалану

Тиімді
(мысал
келтіріңіздер)

Тиімсіз
(мысал келтіріңіздер)

Ресурспен қамтамасызету –
табиғи ресурстың қоры мен
пайдалану мөлшері арасындағы
қатынасы

*(елдің табиғи ресурстармен
қамтамасыз етілуі сол елдің
экономикалық дамуына әсері бар
ма?)*

Табиғи ресурстарға

шаруашылық баға

(экономикалық) баға беру

-Ресурсқа деген қажеттілік

-Географиялық орны

-Көлемі мен сапасы

(игерудің тиімділігі: қанша шығын жұмсалды,
шығынның қайтарымдылық жылдамдығы
қарастырылады)

Кен орындардың өндірістік құндылығы келесі бағалау параметрлермен бағаланады:

1. Кең орнының көлемі (қорлардың жиынтығы);
2. Пайдалы қазбаның сапасы (заттық құрамы мен технологиялық қасиеттері);
3. Негізгі қорлардың өнімділігі (Продуктивность основных залежей);
4. Кен орнын техникалық пайдаланылуы (Горнотехнические условия эксплуатации месторождения);
5. Кең орны аймақтың экономикасы .